

De bril van Ülsje uit Vaals heeft niemand anders

Vanuit de VS en Qatar weten klanten de handgemaakte brillen van Ülsje uit Vaals te vinden. Sinds eigenaar Leo Vanweersch modellen ontwerpt voor couturier Ronald van der Kemp, zijn Marc Jacobs en Céline Dion ook fan.

Tekst: Fiona Hering 21 juli 2019, 21:00

Beeld van modellen met bril van Ülsje Handcrafted: Marijke Aerden.

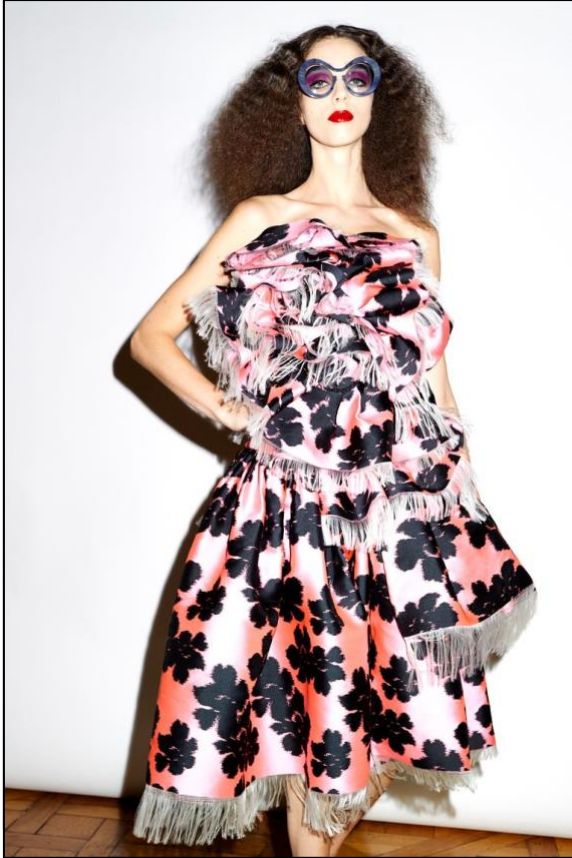

Fantastisch vond Leo Vanweersch het om onlangs backstage bij de show van Ronald van der Kemp in Parijs te zijn, een wereld waar hij altijd van heeft gedroomd. Het was zijn tweede keer in de Nederlandse ambassade aldaar. “Dat klinkt heel chic, maar ik heb niet veel meer gezien dan de garage, waar ik de modellen een bril opzette, vlak voordat ze de tuin inliepen waar de gasten zaten.”

We hebben het hier niet over zomaar brillen, maar met de hand op maat gemaakte hoornen exemplaren die starten bij 1750 euro en kunnen oplopen tot 4000 euro voor een uniek exemplaar. Uitgesproken grote monturen ook, die perfect aansluiten bij Van der Kems extravagante sustainable couture, waarvoor hij bestaande materialen en leftovers gebruikt. De klik tussen beide heren was er dan ook vrijwel direct. “Ik

stuurde hem een Facebookbericht, een week later zat ik in Amsterdam, na het zien van de eerste bril zei Ronald meteen: ‘Dit wil ik!’”

Daarbij komt dat Vanweersch wars is van massaproductie en overschot, en net als Van der Kemp zeer bewust met materialen omgaat. “Ik produceer alleen wat ik verkoop, er is geen voorraad, alleen een proefmodel. Na bestelling duurt het vier tot zes weken eer de bril klaar is.”

Nauwkeurig houdt hij bij aan wie hij een bril verkoopt, een coutureauanpak. “Je wil geen twee mensen in dezelfde streek met hetzelfde model. En ook niet dat je vriendin uit Amsterdam met dezelfde bril komt aanzetten. Wil een klant exclusiviteit, geen andere bril die maar enigszins in de buurt komt van het model, dan hangt er een ander prijskaartje aan.”

Vóór zijn samenwerking met Van der Kemp had de geboren Limburger gesprekken met creatieven bij Hermès, Dior, Louis Vuitton en luxeconglomeraat Kering. Ze vonden zijn brillen allemaal te gek, zegt hij. “Want wie doet nou zoiets: couture(zonne)brillen!” Maar uiteindelijk liep het stuk op de hoeveelheden. “Ik wil alleen maar zeer limited editions of unieke stuks maken. Bij Dior, in de tijd dat Raf Simons daar begon, hadden ze helaas net een licentieovereenkomst getekend waar ze geen tweede lijn met een ander naast mochten doen.”

Vanweersch (57) zit al 38 jaar in het optiekvak, is qua brillen maken autodidact, en startte twintig jaar geleden met zijn vrouw Anja een eigen zaak in Vaals, genaamd Ülsje, dialect voor uiltje. “Dat beestje heeft hele goede ogen en is slim. ‘Has doe e nuij ülsje?’ is Vaals voor ‘Heb je een nieuwe bril?’”

Naast de couturere modellen op aanvraag verkoopt hij er ook kant-en-klare brillen van onder meer Cutler and Gross. Indien gewenst treedt hij zijn klanten uit het Westen van het land tegemoet door op zondag in Grand Hotel Huis ter Duin in Noordwijk aan Zee af te spreken. Minstens eenmaal per week neemt hij om dezelfde reden vanuit Aken de Thalys naar Parijs. “Fransen, Amerikanen en tegenwoordig heb ik er ook steeds meer Italiaanse klanten. Sommigen komen puur voor de bril en plakken er een dagje Parijs aan vast, heel vleierend.”
Allergievrij en vederlicht

Wie o wie koopt een bril van rond de 2000 euro? “Mensen met een sterk eigen karakter, die zich niet laten beïnvloeden door anderen en iets bijzonders willen, geen bril die ze op elke straathoek tegenkomen. Dus ook geen bril van een modehuis, want als je daar de logo’s vanaf haalt, kun je ze vaak allemaal door elkaar husselen. Onze klanten willen dat hun bril perfect zit, dat eisen ze ook van hun kleding. En nee, dat zijn niet alleen maar excentrieke lui uit Los Angeles of Londen. ‘Mijn beste klanten, een man en een vrouw, wonen op Schiermonnikoog. Een aantal jaren geleden via de Tefaf ontmoet, nu komen ze continu brillen bij ons halen.”

Jarenlang maakte Vanweersch alles zelf, inmiddels is zijn klantenkring daar te groot voor en worden de brillen vervaardigd in een klein familieatelier in Bodenbach. “Duits vakwerk, altijd gründlich en ze weten precies wat ik wil.” Hij werkt uitsluitend met hoorn, een allergievrij, vederlicht materiaal.

Kenmerkend voor zijn brillen zijn de brede randen, om zo de schoonheid van de hoorn goed te doen uitkomen. "Als iemand dunne randen wil, gaat het feest niet door."

De kleuren van 'zijn' hoorn zijn niet kunstmatig na te maken, zegt hij. "Bovendien wordt een hoornen bril door het dragen alleen maar mooier, dan krijgt hij een eigen patina en gaat steeds meer leven, net als een spijkerbroek."

Het materiaal komt uit Afrika en India, en is afkomstig van waterbuffels die op natuurlijke wijze zijn gestorven. Het wordt verzameld en in zijn geheel of in plaatjes gesneden aangeleverd. "Ik krijg monsters toegestuurd. Elke plaat is uniek, maar daar zoek ik de bijzonderste uit."

De mooist gekleurde hoorn is vaak broos, wat een speciaal procedé vereist, een techniek die niet iedereen beheerst, maar ik wel," zegt hij triomfantelijk. "Als het op brillen aankomt ben een freak, soms té secuur, maar een bril van mij moet de totale perfectie zijn. Je moet kunnen zien dat hij handcrafted is, maar het moet niet zo zijn dat er een echt foutje in zit, dat kan ik niet dulden. Hoeveel brillen ik zelf draag? Op dit moment vijf, allemaal behoorlijk groot uiteraard."

Glazen met pantereffect

Dat Vanweersch waarschijnlijk de mooiste en exclusiefste hoornen brillen ter wereld maakt, is ook Sheikha Moza bint Nasser van Qatar ter ore gekomen. Een dag na hun ontmoeting vertrok Van der Kemp naar Qatar en hij mocht een paar brillen meenemen. "Dat doe ik normaal nooit, maar het voelde goed," zegt Vanweersch.

De Sheikha viel voor een model van hoorn gecombineerd met zijde. "De underly is een dikke massieve plaat van hoorn waarop we zijde hebben gespannen. Daaroverheen komt weer een toplaag van ultradun hoorn, zodat de kleur van de zijde erdoorheen schijnt. Ze droeg 'm vorig jaar tijdens een nationale feestdag in Qatar. Gelukkig werd ze flink gefotografeerd, de foto is te zien op mijn Instagram. Die bril was echt perfect, én hij wordt nooit meer verkocht. Betaald? Ja, natuurlijk heeft ze netjes betaald, Céline ook. Ik geeft niets gratis weg, dan verliezen mijn brillen hun waarde."

Céline? "Ja, Dion. Die kocht meteen na de show in januari een rond exemplaar met gele, een tikkeltje gestreepte glazen, beetje pantereffect. Inmiddels dragen ook Marc Jacobs en zijn man allebei een zonnebril van mij. Zó leuk. Het gaat nu pas echt rollen, ik heb zoveel leuke reacties gehad na de tweede show. Ik krijg elke dag wel een aanvraag. De komende jaren gaan we de collectie verder uitbreiden, nóg mooiere dingen maken, én mooie dragers vinden voor zowel mijn brillen als voor Ronalds couture."

Bron: Trouw 21 juli 2019

Leo Vanweersch: 'Als het op brillen aankomt ben ik een freak.'
BEELD HUGO THOMASSEN

Bron: het Parool 21 juli 2019